Dosarul № 2r-75/2024 I instanţă
n/c PIGD 2-24006324-06-2r-21082024 judecător Alexandra Romanaș
judecătoria Orhei sediul central

D E C I Z I E

14 octombrie 2024 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat
în componența:
președintele completului, judecătorul Starciuc Ștefan
judecătorii Colev Grigori și Fujenco Dmitrii

judecând în conformitate cu prevederile art. 426 din Codul de procedură civilă al RM fără participarea părţilor la proces în ordine de recurs recursul declarat de către recurenta Claudia Cupcea și de reprezentantul recurentei Claudiei Cupcea, avocatul Nicolae Daniliuc împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de reclamanta Claudia Cupcea împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei şi în baza argumentelor invocate în cererea de recurs,

C O N S T A T Ă :

1. **<u>Argumentele participanţilor la proces:</u>**

La 19 aprilie 2023, Claudia Cupcea a înaintat în judecată acțiune împotriva Președintelui RM, Procuraturii RM, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.4-15)

În susținerea acțiunii Cupcea Claudia a invocat încălcarea drepturilor sale de către procurorii Gavrilița Oleg și Dumitraș Marcel, care au refuzat de a iniția un proces penal în privința judecătorilor Iulia Grosu, Adrian Garbuz și Adrian Ciobanu, precum și de către judecătorii Buzu Elizaveta, Teleuca Stelian, Cecan

Silvia și Morozan Ghenadie care au respins plângerea depusă în ordine art. 313 CPP. Totodată, reclamanta a depus acțiunea și împotriva Președintelui RM și corespunzător Procuratura RM în calitate de pârați pentru a repera prejudiciul moral, pentru că a numit judecătorii menționați în funcție, a numit Procurorul General în funcție, iar Procurorul General a promovat în funcție procurorii sus menționați.

Prin încheierea din 25 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Cupcea Claudia (f.d. 41-42).

La 04 mai 2023, Cupcea Claudia a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 25 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 44-46).

La 04 iulie 2023, Cupcea Claudia a depus cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad (f.d. 57).

Prin încheierea din 16 august 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a strămutat cauza de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți, pentru examinare în ordine de recurs (f.d. 64-65).

Prin decizia din 17 octombrie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a admis recursul declarat de Cupcea Claudia, s-a casat integral încheierea din 25 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a restituit spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în același complet de judecată (f.d. 72-74).

Prin încheierea din 17 noiembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a dispus transmiterea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru soluționarea posibilității strămutării acesteia într-o altă instanță de judecată egală în grad (f.d. 78-79).

Prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a strămutat cauza de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru la Judecătoria Orhei, sediul Central (f.d. 93-95).

Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Cupcea Claudia împotriva Președintelui RM, Procuraturii RM, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a explicat potențialei reclamante că refuzul judecătorului de a primi

cererea de chemare în judecată exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect şi având aceleași temeiuri. (f.d.99-100)

În dezacord cu încheierea emisă, recurenta Claudia Cupcea şi de reprezentantul recurentei Claudiei Cupcea, avocatul Nicolae Daniliuc au declarat recurs împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024, solicitând casarea integrală a încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024 cu restituirea cauzei la o altă instanță de judecată la judecare în fond de către o instanță de judecată imparțială și independentă. (f.d.102-105).

2. <u>Motivele și argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

În motivarea recursului recurenții au indicat că încheierea menționată mai sus este nefondată și aberantă.

Au invocat că judecătoria Chișinău, sediul Central prin încheierea din 25 aprilie 2023 a refuzat deja o dată în primirea cererii de chemare în judecată din 19 aprilie 2023.

Indică că la 17 octombrie 2023 Curtea de Apel Bălți a casat integral încheierea judecătoriei Chișinău, sediul central din 25 aprilie 2023.

Mai indică că judecătoria Orhei, sediul central la 19 ianuarie 2024 deja a doua oară refuză în primirea cererii de chemare în judecată din 19 aprilie 2023.

Recurenții invocă faptul că pe mai multe cauze similare au fost deja acceptate spre examinare cererile de chemare în judecată, pe alte cauze similare au fost deja pronunțate şi hotărâri judecătorești.

Au menționat că Judecătorul în cauză a dispus de a refuza în primirea cererii de chemare în judecată din motivul că cererea de chemare în judecată nu urmează a fi judecată în instanța judecătorească în procedură civilă, dar instanța de fond nu a explicat cine este în drept să examineze o acțiune civilă în care obiectul acțiunii este repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, compensarea cheltuielilor pentru asistența juridică, iar ca circumstanțe de drept au fost invocate stipulările articolul 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, articolul 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, articolelor 1, 6, 13, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, articolelor 1, 4, 7,

8, 20 din Constituția Republicii Moldova, articolelor 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova.

La 19 februarie 2024, Cupcea Claudia a depus cerere privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță egală în grad, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. e) din Codul de procedură civilă. (f.d.117)

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 07 august 2024, s-a strămutat de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Comrat, pentru judecare în ordine de recurs, cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de reclamanta Claudia Cupcea împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.125-127)

La 21 august 2024, cauza dată a parvenit în adresa Curții de Apel Comrat pentru examinarea recursului sus indicat. (f.d.129)

La 17 septembrie 2024 prin încheierea Curții de Apel Comrat nu s-a dat curs cererii de recurs depuse de către recurenta Claudia Cupcea și de reprezentantul recurentei Claudiei Cupcea, avocatul Nicolae Daniliuc împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024 și recurenților li-a fost acordat termen de 5 zile din momentul primirii copiei prezentei încheieri pentru achitarea taxei de timbru în sumă de 200 (două sute) de lei. (f.d.133-134)

La 19 septembrie 2024 în adresa participanților la proces a fost expediată copia încheierii Curții de Apel Comrat din 17 septembrie 2024. (f.d.135)

Într-u executarea încheierii menționate mai sus, recurenții au achitat taxa de timbru în mărime de 200 de lei, fapt confirmat prin Ordinul de încasare din 25 septembrie 2024. (f.d.137)

3. <u>Termenul de declarare a recursului:</u>

În conformitate cu prevederile art. 425 din Codul de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată a fost pronunţată la 19 ianuarie 2024 (f.d.99), fiind expediată în adresa recurentei Cupcea Claudia la aceiași dată (f.d.101), din care motiv recursul depus la data de 31 ianuarie 2024 se consideră ca fiind depus în termen.

4. <u>*Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor vis-a-vis de cadrul legal aplicabil:*</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, precum și în baza materialelor din dosar, Colegiul judiciar concluzionează că recursul este întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de fond, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, din următoarele motive.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii*.

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă*, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor*.

Conform prevederilor art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.*

Materialele cauzei denotă cu certitudine faptul că la 19 aprilie 2023, Claudia Cupcea a înaintat în judecată acțiune împotriva Președintelui RM, Procuraturii RM, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată. (f.d.4-15)

Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024, s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată înaintată de Cupcea Claudia împotriva Președintelui RM, Procuraturii RM, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a explicat potențialei reclamante că refuzul judecătorului de a primi cererea de chemare în judecată exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune, împotriva aceluiași pârât, cu același obiect şi având aceleași temeiuri. (f.d.99-100)

În dezacord cu încheierea emisă, recurenta Claudia Cupcea și de reprezentantul recurentei Claudiei Cupcea, avocatul Nicolae Daniliuc au declarat recurs împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024, solicitând casarea integrală a încheierii judecătoriei Orhei, sediul central din 19

ianuarie 2024 cu restituirea cauzei la o altă instanță de judecată la judecare în fond de către o instanță de judecată imparțială și independentă. (f.d.102-105).

În speţă, Colegiul constată că este supusă verificării legalitatea încheierii instanţei de fond prin care s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată.

Astfel, potrivit prevederilor art. 7 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertăţii ori a unui interes legitim*.

În conformitate cu prevederile art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.*

Colegiul menționează faptul că cererea de chemare în judecată este actul procedural scris, întocmit în conformitate cu legislația procesual civilă, prin care reclamantul investește instanța de judecată cu o pretenție civilă. Adică, cererea de chemare în judecată constituie primul dintr-o serie întreagă de acte și forme procesuale prin intermediul căreia acțiunea civilă este pusă în mișcare și susținută până la completa ei epuizare.

Reiterând norma citată mai sus, prin prisma situației din speță, Colegiul judiciar consideră că instanța de fond în mod pripit a ajuns la concluzia refuzului în primirea acțiunii Lidiei Cupcea și nu a analizat în mod corespunzător chestiunea primirii cauzei spre examinare.

Astfel, Colegiul reține faptul că prima instanță în partea motivată din încheiere a indicat motive din care judecătorul, instanțele de judecată, Președintele RM și Procurorul General nu pot avea calitatea procesuală de pârât în procedură civilă, fapt care este inadmisibil la etapa primirii cererii de chemare în judecată. Deși instanța susține că nu poate fi examinată cauza în procedura civilă, această poziție nu a fost argumentată, ori pretenția privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată este un litigiu de drept ce urmează a fi examinat în procedură contencioasă.

În lumina celor expuse, Colegiul judiciar distinge că, încheierea recurată

constituie o restricție în realizarea accesului la justiţie, astfel îngrădindu-i recurentului dreptul de acces liber la justiţie.

La acest capitol, Convenția europeană a drepturilor omului prevede la art.6 dreptul persoanei la un proces echitabil.

În speța *Bellet v.Franța*, Curtea a stabilit că dreptul de acces la un tribunal trebuie să fie unul concret și efectiv. Eficiența dreptului de acces impune ca persoana să beneficieze de posibilitatea clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în drepturile sale.

Prin urmare, pentru motivele expuse şi având în vedere faptul că încheierea judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024, este emisă cu încălcarea normelor procedurale, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat şi de a casa încheierea judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024, cu restituirea problemei soluționate în prima instanță spre rejudecare, în aceeași instanță și în același complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 426, 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul judiciar,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către recurenta Claudia Cupcea și de reprezentantul recurentei Claudia Cupcea, avocatul Nicolae Daniliuc.

Se casează integral încheierea judecătoriei Orhei, sediul central din 19 ianuarie 2024, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta Claudia Cupcea împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor de judecată, ***cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată în aceiași instanță de judecată, în același complet de judecată***.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii și se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Președinte de ședință, judecător: Judecător: Judecător:

Starciuc Ștefan Colev Grigori Fujenco Dmitrii